

Locuint'ia Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Svat'a tragatoriului

(Lóvész-utca), Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespondentii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va essi Joui-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . . . 3 fl. v. a.
Pre siesc lune . . . . . 5 „ „ „
Pre anulu intregu . . . . . 10 „ „ „

Pentru Roman'ia:

prea intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 „ 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrale pentru fiesce-care publicati, no separat. In loculu deschisu 20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 3/15. Martiu, 1873

Asta di sunt 25. de anni de candu sorele libertatii resarindu pentru poporele ammortite in jugulu sclaviei, surrisesse si poporulu romanu, arraucandu-i una radia binefacatoria. Vai, ca anniversari'a ei nu pote descepta curata bucuria in pepturile nostre, pentru ca dorere profunda urmaresce dulcea ei suvenire! Primavera poporeloru se reversasse si asup'ra nostra, dar ver'a cu fruptele ei inca n'a sositu pentru noi. Fieca acestei dille, dominec'a Tomei care innaltiasse in campulu libertatii la Blasiu, stelpulu cellu de focu, ce lumina inaintea filorlu natiunii romane, inca s'a innoratu si abia schintieile divine alle „Resunetului“ ce inspirasse pre memoritoriulu postu-profetu, mai facu se vibredie cate odata cordele inimei juniloru nostrii crescuti sub pressiu-nei temporiloru nefaste. Sublimele idei de libertate, egalitate, fratie-tate“ sunt batjocurite. Va veni inse tempulu caudu domni'a loru va straluci in tota splendoro sa. Dreptatea si addeverulu potu si calcate, dar alle in veci nu peru. Speranti'a ce-Ddieu au sa ditu in inimele omeniloru, ne face a salut' diu'a proclamarii acelloru mari principie. Lupt'a d'in convictiune le va face a reinvia. Se staruimua merita darurile loru, cari grautitu nu se dau. *Dii laboribus omnia vendunt.*

Camera deputatoru Ungariei neavendu gat'a, de la ministeriu, proiecte de legi de macinatu, au pausatu vre o trei dille, dar acesta pausa s'au potutu face si cu calcululu d'a castig' tempu si prin tempu vietia pentru ghibosii fii ai ministeriulu, adeca legile prin cari se urca d'arile, prin urmare a scap'ave t'ia insu-si parintelui ministeriu, ce se affla in crise, pentu ca insa si partit'a guvernamentale era imparechiata facia cu aceste legi odiose poporulu. Cum — dicea unu deachisti — ne vomu pot' present' inaintea allegatoriloru nostri incarcandu i cu noue d'ari, candu neci celle vechie nu le potu plat' Oppositiunea inca privi' cu facia s'arbeda la nouele poiecte de lege, cautandu mediuloce de scapare, d'a nu inghit' zam'a de cucuta. Diariele officiose lamentau pre tote celle optu tonuri fundamentali, ca partita deachista se affla in dissolutiune, dupa carea are se urmedie indata potopulu, ce va inghit' callu si callaretin. Corifeii oppositiunii inca meditari a sup'ra celloru ce ar pot' se urmedie preste acceptarea loru. Deci preste nopte toti se intielleptira sau mai bine prinsera coragiu d'a inghit' pelinulu. Betranulu Deacu se scola d'in patulu doreriloru si cu voce aduncu emotiunata imita in conferinti'a clubulu aderintiloru sei, pre toti mamelucii miei si mari, dandu admonitiune parintesca si inderetniciloru d'in gard'a Lonyaiana, d'a nu lass' in sfarla pre creaturele salle ministri actuali. Essortatiunea avu effectulu seu. Insu-si Lonyai, pretins lu capu allu malcontentiloru dechiar' ca primesce legile, cu exceptiunea cellei pentru urcarea d'arii de la castigulu personale ce dsa o affla nedrepta si derefusatu. Dar ce se vedi! Ca Deus ex Machina se redica bar. S e n n y e i, care in dillele trecute, prin debutarea sa in cestiunea honvediloru perdusse multu d'in nimbulu seu inaintea connationaliloru sei, si combate d'in punctu in punctu pre D. Lonyai dicandu cu privire la castigulu personale, ca insi-si lucratorii, a

caroru simbia s'au urcatu intr'unu gradu ne mai pomenitu, nu voru ave a a plat' mai multu decatu simbia de pre una di pre totu annulu, ceex ce este una baocattella, usioru de plinitu. Applause unanime si entusiastice incoronara discursulu noulu cometu, care ammenintia cu obnubilare valfa Tientariulu ajunsu la decrepitudine. — Presiedintele P e r c z e l — enuncia votulu conferintiei: d'a sprigin' in camera tote aceste protecte de lege. Solidaritatea partitei guveru. era de ajunsu acum a assecura legiloru ammentite majoritatea. Inse oppositiunea inca, inspirata de sant'a spaima a vechiloru conservatori, cari „circum eunt ut leo rugiens“ cercandu a ap' uoa portufoiele ministeriali se resolvi barbatesce a vota si ea legile, de si odiose. Astfelu cris'a este inlaturata era poporele au se taca si se platesca, de voru ave de unde. — Ministeriulu dechiarasse ca ori ce propunere mai accomodata pentru accoperirea speseloru primesce, dar se nu i-se refuse fondurile, dupa ce i-s'au votatu bugetulu. Neci unu intielleptu, neci chiaru insu-si intielleptulu tierrei cu tota dibac'ia sa tientiaresca, n'a potutu cloci unu modu mai inlesniciosu si mai pucinu odiosu pentru accoperirea speseloru necessarie. A reduce erogatiunile, nu voru, a reduce contingentulu honvediloru, assemene nu voru, a reduce armat'a de linia „nu potu“ prin urmare d'arile se se urce! Acest'a este essentia economiei de statu a guvernulu si a Camerei Ungariei, dupa ce a face noue imprumuturi nu mai potu, de ora ce nu li-se da decatu cu prospecte de a perde cate 2—4. millione la cate 10 mill. — Candu neci urc'arile nu voru folosi atunci sil'a, acesta mare domna, va duce guvernu si camera acolo, unde acum ar treb' se stee, d'a reduce erogatiunile netrebnice si neproductive.

In Cislaitani'a lucrurile se desvolta pre di ce merge totu spre mai reu. Reform'a electorala a incurcatu itiele nemtiesci asi' de tare, in catu asta di amicii constitutiunii si-spargu capulu cu feliu de feliu de planuri si nescociri, spre a adduce stativ'a era-si in starea normala, in activitatea sa regulata si imperativu necessaria. Tote voru fi inse in danu; petitorii, curtesanii si linguistorii imbecili nu voru ajunge se vedea pandi'a gat'a, pentru ca fidel'a Penelope scie a impedece acest'a cu desteritate, resolutiune si devotamentu. Absentarea slaviloru de la debatterile senatulu imperialu causedia nemtiloru nu numai neplaceri, ci si temeri si ingrigiri; inse cu tote acestea ei voiescu totu-si se se arete curagiosi. Club'lu amiciloru constitutiunii tiend' dillele aceste o siedintia, in care s'a attinsu intre altele si cestiunea, ca ore pre deputatii poloni se i dechiar lipsi di mandate, ori ba?

Acesta cestiune dede ansa la o discussiune infocata si vehementa, buna ora oa si cestiunea neparticiparii deputatoru romani E. Macellariu si Ioachimu Muresianu la diet'a d'in Pest'a; in fine inse lucrulu s'a complanatu astfelu, ca de o camdata se nu se enuncie nici unu concludu in acesta privint'a, cu osebite a contribuitu la acest'a dechiaratiunea presiedintelu Hopfen, care d'asse, ca numai d-salle i compete dreptulu d'a stabili ordenea dillei; dreptu aceea d-sa nu va concede a i se prescrie terminulu, candu are se provoce pre deputatii ga-

licieni, ca se vina a-si occup' locurile in senatulu imperialu, si apoi se scie, ca o assemene provocare este necesaria mai inainte de ce cercurile respective se dechiaru vacante. D'in dechiaratiunea acesta a presiedintelu Hopfen se vede chiaru si lamariu, ca guvernulu nu este inca resolutu a procede astfelu facia cu poloniu, ellu totu mai spera inca ca i va succede a ademeni pre poloni prin alte apucature si numai in casu de extrema necessitate, a practic' si acesta mesura, de la care inse na multu pote accept'.

Catra romanii d'in Bihari'a!

Adunarele comunali si-alegu singure de sine limb'a protocolara si a manipulari officiali. Protocolulu e a se duce totu odatu si in acea limba, in care va pretinde 1/5 parte dintre membrii comitetulu comunalu. — (§-lu 20 alu art. de lege XLIV. d'in annulu 1868).

Comun'a in scrisorile indreptate catra jurisdictiunea comitatensa, organele acesteia, catra regimu si alte officie se pote folosi de limb'a sa propria officiale. (§-lu 22 alu art. de lege XLIV. d'in annulu 68.)

In intiellepsulu articulu de lege susatinsu comitecele comuneloru ca reprezentantie alle acelloru-a, constituite dupa artic. de lege XVIII. an. 1871, sunt indreptat' a-si allege fora de nici o restringere dupa placu limb'a officiala si protocolaria in tote causele comunali, si adeca dupa articulu de lege pusu in frunte au dreptulu d'a decret' ca atatu protocollele adunariloru comunali, catu si tote affacerile officiali notariulu se se duca in acea limba, in care doresce maioritatea representatiunei comunali.

Communele d'in comitatulu acestu-a dupa articl. XVIII. 1871. sunt dej' tote organizate, adeca sunt constituite comitecele comunali, cari in intiellepsulu legei sunt chiamate a port' si a conduce tote affacerile si treb'ile comunee, a enuncia (adduce) hotariri in causele comunali si a le essecuta acellea pre callea primariloru (antistiloru); sunt indreptat' a esserce si respective a validat' tote drepturile precum si a implini tote detorintiele ce competu comuneloru ca corporatiuni autonome. — Aceste comitecele comunali nu a duce protocolu despre tote sfaturile si hotaririle loru. — Protocolulu lu duce notariulu comunalu in acea limba, carea o primesce comitetulu de limb'a sa officiala.

In comitatulu Bihariei sunt 350 commune romanesce, unde nu e indoiala, ca comitecele sunt compuse d'in romani ca acei-a, cari afora de limb'a materna romanesca nu pricepu alta limba; urmedia dara de sine, ca sfaturile nu potu curge de catu numai in limb'a romana, si ca decisiunile, dupa mintea sanetosa, limpede si corectu conformu recerintieloru administratiunei bune, nu se potu lu' la protocolu in alta limba, decatu numai in limb'a sfaturiloru adeca cea romanesca, de ora-ce autentificare protocolleloru pentru cuprinsulu caroru-a membrii presinti ai representatiunei respective ai judecatorlei comunali sunt respundictori, altcum nu s'ar pot' intempla; ca-ci a autentic' protocolulu dussu intr'o limba nepriceputa d'in partea membriloru representatiunei com-

munali, ma a prim' responsabilitate pentru cuprinsulu acelu-i e absurditate ne mai pomenita. — Antistia communalu adduce judecati (legi) intre locuitori, acellea notariulu e indetoratu a lu' la protocolu, acum se intiellege de sine, ca in communele romanesce antistiloru, intre cari se pricepe si notariulu, dupa § lu 21. d'in legea despre nationalitati judecatile nu ci e iertatu a le enuncia decatu in limb'a locuitoriloru, deci nu se pote ni i intipui, ca judecatile addusse d'in partea unei antistie romane si enunciate in limb'a romana se se pota lu' essactu la protocolu in alta limba decatu numai in limb'a consultarei.

Antistia compune socotecele comunali, cari are dreptu fia-care locuitoriu a le cerc' si a si-da parerea in privint'a loru; acum de cum-va acellea sunt compuse in limba nepriceputa, cum voru pot' tra' locuitorii — cari porta greutatile satului — cu dreptulu acestu-a? La notariate se duce protocolu si se facu tote scrisorile de cari au lipsa locuitorii. — De cum-va acestea sunt compuse in limba nepriceputa, cum le voru pricepe si sc' interessantii ce cuprindu acellea?

D'in cellea instrate se pote convinge fiesce care romanu cu anima si intelligintia, catu de mare e lips'a carea nu mai suffere indoiela, ca comitecele comunali ca representatiuni alle comuneloru, in virtutea §-lui 20. allu art. de lege XLIV. d'in an. 1868. nu mai decatu, in cea mai de appropedunare, si adeca in adunarele generali ce se voru tiené preste pucinu tempu pentru revederea socoteleloru d'in anulu trecut — in tote communele romanesce se se decreteze de limb'a officiala limb'a romanesca, carea o pricepe insu-si comitetulu; era acolo unde romanii sunt in minoritate, dar' totu-si formedia cellu pucinu 1/5 parte d'in comitetu se pretind'a, ca, afora de limb'a maioritatiei, notariulu se duca protocolulu si in limb'a romanesca.

Romaniloru! Limb'a e conditiunea de essistintia a fia-carei natiuni e scutulu caracterulu nationalu, e spiritulu si suculu vegetativu allu natiunei. — Pana candu unu poporu si-pastredia neviolatu acestu patrimoniulu, si cultiva acestu spiritulu, si si-nutresce acestu sucu, nu e tema ca va per' inse d'in contra indata ce unu poporu va inceta a fi jalusu facia de acesta conditiune de essistintia, va fi indifferentu facia de nutritia acestui spiritulu nationalu, ma va lasa a se stinge acelu-a d'in corpulu natiunei, acellu poporu va per' si in veci va inceta a mai tra'. Graiulu comunu intrunesce pre fratii de sange in o tabera puternica, carea pana-ce e condusa deaceea-si devisa, devis'a, conservarii si a progressulu, pote da pieptu cu ori-ce inimicu valorosu. — Acestu addeveru neresturnabilu l'a priceputu romanulu de la inceputulu essistintiei salle, luptandu-se totudeun'a mai multu pentru limba, decatu pentru libertate. — Si chiaru numai aceste virtuti detorinu recunoscintia, ca natiunea romana adi in butulu atatoru fortune si invasiuni barbare a remasu intrega si si a sustienutu caracterulu seu. — De acestu addeveru au fosta patruisi si barbatii nostri moderni, cari ca representanti si anteluptatori nationali in numele dreptatii si-au redicatu cuventulu si cu energia neobosita au staruitu in diet'a tierrei pentru egal'a indreptatire a diferiteloru

Cântările au succesu in modulu cellu mai placutu spre indetulirea intregu publiculu. Succesulu este de a se multumi on. d. Dr. Sila si, care ca unu tramissu de provediutia, lucra d'in tote poterile pentru binele comunu si ajuta atâtu cu consiliu, câtu si cu fapt'a. Cantarea pre fortepianu a pieselor romane nationali, esecutate de domn'a Epifania Petranu, farmecă anitele publiculu încatu applausele eră sè nu mai încete. Assemene tenerii Ioane Uilacanu si Gabrielle Scridonu intru declamările poesieloru loru secerara applausele celle mai frenetice; nu mai pucine applause castigara d. Ioane Sausianu si de V. Filipu.

La ora a 11 finindu-se concertulu si incepù dantiulu, care avù unu caracteru addeveratu romanu nationalu; Cu placere potea-i vedè jocandu strainii jocurile nostre romanesce „Roman'a Ardelean'a si Somesian'a“ cari tote se repetira mai de multe ori. Eleganti'a si frumeti'a dameloru fure forte incantatorie si farmecatorie.

La 6 ore deminètia se departà intregu publiculu, ducundu fia-care in sinulu seu, suvenirulu unei petreceri d'intro celle mai placute.

Înainte! brava junime rom. lucrandu d'in respoteri pentru scopuri sante natiunali s atunci drapellulu romanescu va defila de la unu polu la cellu-a-laltu.

Unu martoru oculatu

VARIETATI.

*. (Petrificatiunea cadavrelor). Renumitulu italianu Segato — mortu la an. 1839. — Descoperise modulu de a petrificà trupurile mortiloru. Dupa acesta procedere se potea cu inlesnire infintiã una galeria de consangeni si amici. Inventatoriulu, persecutatu pentru descoperirea sa, mori fara a fi esecutatu-o. Cu pucinu mai nainte de mortea sa arse manuscriptulu in care eră cu amenuntulu descrissu metodulu de impãtrire si secretulu seu fu immormentatu cu d'insulu. Se pare iase cã dlui Covi profess. la universit. de Padua successe a descoperi secretulu lui Segato. Se dtece adeca a-i fi successeu deplinu a petrificã cadavrulu renumitulu patriotu italianu Mazzini.

*. (Indecente gluma) de Carnovalu si-permisse intr'unulu d'in ultimele baluri d'in saale de flori (Vienna), unulu de la bursa aninandu, cu multa desteritate, pre spatelule unora masce, petece de harthia alba, cu inscriptiunea „venduta“, „occupata“ sau „pentru domni.“ Strengariulu, esecutandu-si petulanti'a dede apoi unei masce d'intro celle pacalite de d'insulu, cu tota gentileti'a bratiulu, spre a se preambli cu d'ins'a prin sala. Multimea se adunã in giurulu pacaliteloru „vendute“ „occupate“ si „pentru domni“ cari se indignara cumplitu dupa ce li-se arretasse siedulitielo luate de pre spate. Lupulu masceloru, mirosindu fortuna, o tult iute la sanetos'a.

*. (Necrologu.) Neindurat'a morte era rapù unu nobilu sufletu d'intro fii Natiunii, unu activu membru d'intro rarii luminatori si desceptatori addeverati ai poporulu romanu. Teodoru Rosiu, zelosulu natiunalistu si activulu docente de la scol'a romana principala d'in Lapusulu ung. repausã in 4 Marte in florea etitii saale (28 anni) dupa unu îndelungatu morbu de plomuni; lasandu in geale pre iubiti sei parinti Stefann Rosiu si mama sa Paraschev'a, pre fratele seu Georgiu si pre amicii si discipulii sei. Fia-i tierin'a usiora si memori'a neninata.

*. (Caus'a pentru care Spania se gasesce într'o continua anarhia.) Dlu Alfred Assolant explica in „Causerie hebdomadarie“ ce adresãa diarului „Siècle“, într'unu modu destulu de originalu, dara si forte credibilu, seri'a rescoleloru, alle insurrectiuniloru, uccideriloru, pronunçiamentaloru, ce bantue Ispania timpu de siesse-dieci anni Acesta explicatiune este estrassa din urmatori'a legenda ispaniola:

Bunulu Domnedieu, convocandu natiunile in giurulu tronulu seu, le intreba, cã ce doresce fie-care d'in elle.

Franci'a. Dorescu curagiuu si spiritulu, disse.

— Se aproba, respunse bunulu Domnedieu.

— Voiescu unu mare commerciu si se posedu multe insule, disse Angli'a. Se aproba.

— Voiescu verdia acra si clisa disse Germani'a. Se aproba. Si chiaru multa de totu-atãtu verdia câtu si clisa repetã Germani'a. Se aproba, continua bunulu Domnedieu, astupându-si nasulu.

— Atunci apropiandu-se Ispania luã cuventulu la rondulu ei: — Eminential dorescu cea mai frumosa clima de pre faci'a pamentulu.

— Celle mai frumose femei. Se aproba, Se aproba, disse bunulu Domnedeu.

— Mai voiescu si unu bunu guvernulu.

— Ah! Pana ce'i terminã mi-ceri prea multe, esclamã bunulu Domnedieu, perdiendu-si rabdarea. Si inchise portiti'a.

(Bibliografia) A essitu de sub tipariu pentru usulu clasei II. gimnasiali „De viris illustribus urbis Romae“ cu notitie explicative in testu si cu unu vocabulariu de vorbele usitate in testu. — Neci chiaru numele cartii neci allu autorulu, neci prefiulu, neci editura si librari'a nu sunt numite! si astfelu se publica mai multe carti ce apparu in Bucuresci. Multu ne mirãmu de assemene publicatiuni defectuose de potriua daunatorie intreprinderii inse-si, ca si publiculu.

Unu francesu care au calletoritu multa timpu in Europ'a orientale D. M. publica la Paris (librari'a Germer Baillièrè) una carte despre „Europ'a orientale, statulu ei presentes si organizatiunea sa“. Tragemu attentiunea cetitoriloru a supra steeai carti.

Austri'a. Dupa scirile, ce le aducutu mai tote foiele germane in 13 Marte s'a tienutu in Vien'a una conferintia a federalistiloru. La acèsta conferintia, nu de pucina insemnate, d'in partea Boemiei au participatu Rieger, Zeithammer, Cziczek, Sladowsky; d'in Austri'a inferioara: dechantele Rink; d'in Voralberg: Oelz; d'in Poloni'a: Smolka; d'in Moravia: Prazak; d'in Carinti'a: Costa; d'in Tirolu: Greuter; afara de acesti'a, si Hohenwath, Falkenhayn, Harrach, Ricardu si Egbert Belcredi, Georgiu Lobcovitz, Clam-Martinitz. Era d'in Ungari'a au participatu mai multi membri d'in partid'a lui Senyey, adeca d'in partid'a vechiloru conservatori, cu tote cã pana la unu tempu diariele guvernamentale d'in Ungari'a desavuau si combateau chiaru si cu multa obrazniela aceste miscãri, acuma constatate, ale conservatoriloru magiari. Nicuintiele federalistiloru Austriei sunt a face inc'o incercare d'a impedece acceptarea reformei electorale; deca inse reform'a totu si se va acceptã atunci federalistii spera cã consecinti'a acceptarii va fi demissionarea ministeriulu actualu si compunerea unu nou ministeriu d'in sinulu loru. In legatura cu acèsta eventualitate pre probabilu in Ungari'a voru ajunge vechii conservatori la guvernulu.

In clubulu partidei constitutionale se discuta intrebarea, deca deputatii galiciani se fia provocati a se presintã in camer'a reprezentantiloru. Presedintele Hopfen se rugã a nu aduce neci unu concludu, pentru cã se nu ajunga a lucrã contra convictiunii saale. Clubulu nu adduse deci neci una decisiune. Se aude cã polonii neci la delegatiuni nu voru luã parte.

Franci'a. Affara de propunerile commissiunii de 30 aici se ma: dicuttã si cestiunea evacuarii teritoriulu francese de locustele germane. Intentiunea guvernulu fran. este a solvi 500 milione d'in ultim'a miliardu, era pana se va solvi si restulu de 500 mil. guvernulu va offeri garantie fiduciaria si,

va pretinde neamenat'a evacuare totale a teritoriulu francese. Daca guvernulu germanu se va invoï cu aceste conditiuni, atunci evacuarea se va inchiaia inca in acestu annu, celu multu pana la finea tomnei a. c. In siedint'a de la 11 Marte deputatii Guirand, Franclieu si Louis Blancu, d'iu drèpt'a, drèpt'a estrema si stang'a pretinsera stegerea articulu d'in urma a proiectulu commissiunii de 30.

Prussia. In camer'a boieriloru se desbatte proiectulu de lege despre schimbarea unoru paragrafi ai legii de constitutione. In 10 Marte se desbatura si se primera paragrafi 15 si 18. Lui Zedlitz, care in proiectu vede numai documentarea progresselor liberalismulu, principele Bismark respunde cam urmatoriele: Progressese liberalismulu nu se potu negã si, sunt consecinti'a desorganizatiunii partidei conservatorie. Cestiunea presinte nu este lupta confessionale, ci politica, este lupta intre regatu si preuti. Papatulu d'in vremi vechie a fostu potestate politica; inse in statulu lumii acestei a, statulu i se cuvine prioritatea si anteatatea. Articuli 15 si 18 ai constitutionei la compunerea loru au fostu unu compromissu intre amicii ordinei si intre baserica, de a cãrei ajutoriu acesti-a n'au potutu se abdica. Acestu modus vivendi n'au potutu multu tempu esiste. La inchiaierea rebellulu francese guvernulu a fostu tare inclinatulu la intielegere cu pap'a. Assertiunile contrarie, pronunçiate in camer'a represent. sunt cu totulu neaddeverate. Organizatiunea partidei catolice a facutu atentulu guvernulu la marele periculu, ce pote proveni d'in acea organizatiune: deci detorenti'a guvernulu a fostu scutirea statulu. Guvernulu a trebuitu se face se incete compromissulu d'in §§. 15 si 18 si se caute altu modus vivendi: cã-ci cu celu vechiu ministeriulu nu pote si nu voiesce se guvernedie mai departe. Bismark implora deci spriginulu camerei boieril. contra subminãrii autoritatii guvernulu. Elu crede firmu, cã majoritate camerei boieril. nu va negã acestu spriginu.

Camera deput. se deschise in 12 Marte prin unu discursu de tronu imper. in care se promittu diferite regulari si organizatiuni salutãrie si necesãrie, mai alessu cu privire la armãta, pentru care Prussia este invidiata de multi. In fine assecura deputatii despre amicalele referintie ce existu intre Prussia si cele-lalte mari poteri vecine.

Angli'a. Proiectulu despre universitatea d'iu Irlandi'a a provocatu in camera desbateri veheminte si îndelungate. Guvernulu cadu cu proiectulu seu, si astfelu e pre probabilu cã guvernulu actualu va trebui se demissionedie, cu tote cã d'in partea liberaliloru se facu tote incercãrile d'a sustinere ministeriulu lui Gladstone. Unii cr-du a li potè recompensã prin una addressa de incredere pentru bata'a, ce a capetatu in camera. Apoi fara dissolverea camerei o schimbarea a guvernulu nu se pote intemplã. Gladstone, dupa datina, a recumendatu reginei pre D'israeli, conducutoreulu oppositiunii, de primu ministru; era deca D'israeli intru addeveru va fi chiamatu la cãrma, va trebui se disolve camer'a deputatiloru, in care asta-di n'are pre partea sa majoritatea necesãria. Se vorbesce inse si despre unu cahinetu de coalitiune,

compusu d'in castrele conservatoriloru si a liberaliloru, dara acèst'a aru avè esistenza numai efemera, seau celu multu va fi buna, pentru a trece momentanu preste crissa. Nu se pote espicã, cã Gladstone d'in ce cauza a manatu trebele pana la estremitate si n'a retrassu mai bucuros fatalulu proiectu. Pote cã contã pre liberali, cari in a 12 ora dora totu-si se voru sufulecã a eliberã cabinetulu. In acèsta credintia a sa pote la intaritu evenimentulu d'in vèr'a trecuta, la cestiunea Alabam'a, candu a trecutu fericitu preste crisa. Acuma inse Dlu Gladstone se insielatu forte. Ce e dreptu majoritatea. ce a restornatu proiectulu guvern. este neinsemnata, inse absentandu o mare parte a majoritatii guvern. bata'a a fostu totale. Scirile cele mai recente affirma cã guvernulu dechiarã in 14 Marte ambeloru case ale parlamentulu, cã ministeriulu in urm'a votulu camerei datu a supra proiectulu guvern. se va retrage si regin'a aru fi primitu dimissiunea lui. La propunerea guvernulu siedintiele parlamentulu se amenarã pana pre 17 Marte.

Sciri electrice.

Bucuresci, 12. Marte. Unu decretu alu principelui prolongedia sesiunea cameraloru pana la 27. Marte. Guvernulu presintã camerei unu proiectu de lege despre mai multe schimbãri esentiale a monopolulu de tutunu.

Bucuresci, 13. Marte. Prin unu decretu alu principelui valorea vechiloru duodicieri austriaci se scadiu cu 4 centimi, a rubleloru russesi d'argintu si a icusariloru turcesci cu 16 centimi.

Bucuresci, 14. Marte. Dupa animate desbateri de patru dille camer'a votã luarea in discussiune a proiectulu nationale despre infientiarea numai unei bance fonciare romane. Ministrulu presiedinte dechiarã, cã va face castiune de cabinetu, deca la desbateru speciale camer'a va concede institutulu cerutulu privilegiu de 15 anni.

Londonu, 14. Marte. Disraeli, chiamatu la regin'a, se rogã pentru tempu de cugetare. D'israeli seau va incercã compunerea cabinetulu, si daca i va succede va disolve parlamentulu, nu va luã asup'a sa compunerea cabinetulu a regin'a apoi va consultã era pre Gladstone.

Roma, 14. Marte. Diariulu „Libertà“ annuncia, cã partid'a reactiva rinde a provocã in Calabri'a miscare insurrectionale luan-du de pretextu legea despre corporatiunile religiose. Miscarea inse nu se osea, pote pentru cã politia a fostu de tempuriu informata si a fecutu dispositiunile necesãrie.

Madridu, 14. Marte. Prin unu decretu alu guvernulu Republicei ordinele militare se dechiarã s'erse.

Burs'a de Vien'a de la 11. Martiu 1873

5% metall.	71.70	Londra	109.
Imprim. nat.	74.50	Argiatu	107.60
Sorti d'in 1860	104.75	Galbeu	5.17
Act. de banca	985.—	Napoleond'or	8.71½
Act. inst. creu.	341.75		

Propriet., edit. si red. respundiet. :

ALESSANDRU ROMANI